

Vänsterpartiet

MOTION OM MEDDELARFRIHET OCH OFFENTLIGHETSPRINCIP I PRIVATISERADE VERKSAMHETER

Privatiseringarna av offentlig verksamhet innebär inte bara att skattemedel läcker ut ur välfärdsverksamheterna och omvandlas till vinst i privata företag. Privatiseringarna urholkar också demokratin. När vi privatiserar offentlig verksamhet minskas politikens område. Det blir mindre vi kan styra över genom våra demokratiskt valda ombud.

I privat verksamhet har vi heller inte den insyn som vi har grundlagsfäst rätt till i offentlig verksamhet. Vänsterpartiet Höganäs frågade Anders R Olsson, journalist och expert på frågor kring offentlighet och yttrandefrihet, vad det innebär för allmänhetens och massmedias rätt till insyn om kommunal verksamhet privatiseras. Han svarade kort och gott: "Det betyder att medborgarnas rätt till insyn i verksamheten försvinner. Privata företags handlingar är, till skillnad från myndigheters, inte 'allmänna handlingar' i grundlagens mening. Därmed kan medborgarna heller inte kräva att få se dem."

Privatiseringarna innebär också att de anställdas rätt att kritisera verksamheten eller slå larm om missförhållanden i verksamheten försämras. Anonymitetsskyddet är starkare i offentlig sektor än i privata företag. Detta uttrycktes så här i Medierna, Sveriges Radio P1 2010-11-27: "När en verksamhet flyttas från offentlig till privat utförare försvinner meddelarskyddet och man får bristande insyn och granskning i verksamheten."

I Helsingborgs Dagblad 2011-01-18 har Ingrid Runsten påpekat vikten av att vi låter den meddelarfrihet som gäller i offentliga sektorn också omfatta privatiserad verksamhet som drivs med skattemedel. Kommuner kan skriva in i villkoren att de anställdas meddelarfrihet även ska gälla i privatiserad verksamhet.

Men som Ingrid Runsten påpekar är det också viktigt att offentlig sektor tar de anställdas rättigheter på allvar. Chefer på olika nivåer måste utbildas i vad exempelvis meddelarfriheten innebär.

Den styrande högeralliansen vill sälja ut minst femtio procent av den kommunala verksamheten. Nu senast är det hela städverksamheten i kommunen som utmanats av företaget Support Syd. Även om inte högerpartierna vill ge upp sin privatiseringsiver är det vår förhoppning att de tar frågor kring meddelarfrihet och insyn i verksamheterna på allvar.

Vänsterpartiet

Mot bakgrund av detta yrkar därför Vänsterpartiet Höganäs

att det i avtalen när kommunal verksamhet privatiseras skrivs in att samma meddelarfrihet ska gälla som i offentlig sektor

att det i avtalen när kommunal verksamhet privatiseras skrivs in att samma offentlighetsprincip ska gälla som i offentlig sektor

att Höganäs kommun med omedelbar verkan säger upp avtalen med företag som bryter mot de anställdas meddelarfrihet och rätt att offentligt kritisera verksamheten eller anmäla missförhållanden

att Höganäs kommun med omedelbar verkan säger upp avtalen med företag som inte lever upp till de krav på offentlighet (offentlighetsprincipen) som gäller i offentligt driven verksamhet

att berörda fackliga organisationer (till exempel Svenska Kommunalarbetsförbundet) medverkar när avtal med företag skrivs om privatisering av kommunal verksamhet

att Höganäs kommun utbildar anställda inom kommunen om vad meddelarfrihet och offentlighetsprincip innebär

att det klart och tydligt uttalas från kommunledningens sida att i Höganäs kommun har de anställda rätt att, även offentligt, påtala brister och eventuella missförhållanden i den kommunala verksamheten

att samtliga nyanställda informeras om vad meddelarfrihet och offentlighetsprincip innebär

Höganäs 2011-01-25

Inger Nilsson

Emma Wennerholm

Mikael Nilsson